

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/193/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

57/2015. számú (II. 26.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2014. március 26-án előterjesztett **panaszát** a 2015. február 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a H* Rendőrkapitányságra (a továbbiakban: Rendőrkapitányság), illetve a kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy panasszal kíván élni a 2014. március 6-án történt rendőri intézkedéssel kapcsolatban. Március 6-án kb. 7 óra tájban a H város belterületén „Sz utca *számú ajtón erőteljesen kopogtak, majd a folyosóra néző kisszoba ablakán a redőnyt kívülről felhúzva, a zárt billenő ablakot valahogy kinyitva, leszakítva a szobafüggönyt a panaszos mozgássérült, beteg édesanyját elkezdték ruhacsipesszel dobálni, majd egy üres műanyag palackot dobtak hozzá. Majd elmentek.

Ekkor ért haza a panaszos, majd kb. 10 perc múlva megint visszajöttek a rendőrök és rugdosni kezdték az ajtót, majd lekapcsolták a lakásban az áramot. A panaszos halálra rémült az

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

édesanyjával, felhívta egy ismerősét, hogy a férjével együtt elment a panaszos lakásához. Amikor az ismerősei megérkeztek, akkor merte csak kinyitni a panaszos az ajtót.

Azt mondták a hatvani rendőrök, hogy elfogatóparancs van ellene kiadva és be kell vinniük a hatvani rendőrségre. Az érdekesség az, hogy 2014.március 5-én beszélt a panaszos a Rendőrséggel, mert előző hónapokban már kétszer voltak a lakásnál, rugdosták az ajtót, dörömböltek és a panaszos szomszédja pár nappal ezelőtt mondta, hogy rendőrök keresték. A panaszos felhívta a hatvani rendőrséget és megkérdeztem miért voltak nála, miért keresték. A telefonkezelő azt mondta, hogy igazából nem tudja, biztos valami idézést vittek ki. A panaszos megkérte a rendőr, hogy az édesanya nagyon beteg, ha idézést akarnak átadni a posta 1 nap alatt ott van, ne zavarják dörömböléssel beteg édesanyját. Azt mondta, rendben van. Erre másnap reggel 7-kor már ott voltak náluk a rendőrök és kifeszítve a édesanyja ablakát csipesszel és üres flakonnal dobálták őt. Már a Rendőrségre menet rosszul lett a panaszos, szívűtét előtt áll és szinte elvesztette a látásomat az átélt stressztől. Az aláírt papírt, hogy korlátoztak szabadságomban a hatvani Rendőrségen a vele ment házaspár olvasta fel nekem ,mert már nem igazán látta. Azt mondták a rendőrök majd P városból jönnek érte és az IMEI-be viszik pszichiátriai vizsgálatra. De se az elfogatóparancsot, se az orvosi vizsgálatról semmiféle papír nem kapott a mai napig semmit. Mint utólag megtudta a kerületi Rendőrkapitányság zaklatás vádja miatt rendelte el. A vád szerint „rendszeres kapcsolatfelvételre törekszik lányával". A panaszos szerint melyik szülő nem tenné ezt? Ezért a panaszos szerint ő se nem bűnöző, se nem elmebeteg!

A súlyos beteg , állandó megfigyelést igénylő édesanyjának még a gyógyszereit sem tudta beadni, sem innivalót ,sem ennivalót nem tudott neki adni-, csak amikor már többször szólt emiatt, 12 óra körül hazamehetett rendőri kísérettel az egész ház szeme láttára édesanyjának ezeket odaadni, majd elvitték a panaszost a háziorvoshoz orvosi vizsgálatra, de mivel többször mondta, hogy nincs jól, és erre az volt a válasz, hogy akkor T városba viszik a rabkórházba, ezért ezt nem mert a továbbiakban mondani.

Majd visszatérve a rendőrségre a kerületi rendőrök bilincset tettek rá és a derekára egy bőrvet, amin vezetőszál volt és bilincsbe, rabszíjon a rendőrautóhoz vezettek. B városban az E út *-be vitték, ahol levették a bilincset majd rá zárták az ajtót és ott hagyták 2 orvossal egyedül. Még akkor sem kapott a panaszos semmilyen tájékoztatást, semmiféle írásbeli dokumentumot, hogy mit csinálnak vele és miért. Háromnegyed órán keresztül általános dolgokról beszélgettek a panaszossal, majd azt mondták most már elmehet. Az hogy van-e nála pénz, vagy hogy haza tud-e jutni, az nem érdekelte őket, még szerencse, hogy az ismerőse férje vele volt, és ő hazavitte.

A panaszos szerint jogszerűtlen volt a rendőri intézkedés és kérte, hogy a Testület a panaszát vizsgálja ki.

2) A panaszos a korábbi beadványát 2013. március 7-én a Testület felhívására megerősítette.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) K. L. r. ftörm. 2014. április 4-én kelt jelentésében előadta, hogy 2014.március 6-án 6 órától 12 óráig látott el szolgálatot H. I. r. zls.-sal. A szolgálat megkezdésekor a Körözési Információs Rendszerben kutatást hajtottak végre a hatvani bejelentett lakcímmel rendelkező körözött személyek felderítése céljából.

A kutatás során megállapítást nyert, hogy a. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya országos körözését rendelte el a panaszosnak. A körözésben intézkedésként elfogást rendeltek el, mivel a körözött személy elmeorvosi szakértői vizsgálata vált szükségessé. Ezek után a panaszos adatait leellenőrizte a r. ftörm. a Robotzsaru Neo rendszerben, melyből megállapítást nyert, hogy 2014. január 23-án nevezett személyt a kerületi Kapitányság határozata alapján a Rendőrkapitányság járőrei megkísérelték elővezetni, de az elővezetés nem járt sikerrel mivel a panaszos többszöri kopogásra, csengetésre sem nyitott ajtót.

Ezt követően a rendőrök kb. 8 óra 15 perckor megjelentek a panaszos lakcímén. Az elfogás nem járt sikerrel, mivel többszöri csengetésre, kopogásra se nyitott ajtót senki. Ezt követően adatgyűjtés céljából a r. ftörm. meghallgatta a szomszédban lakó, T. M. N.-t, aki elmondta, hogy tudomása szerint a panaszos otthon tartózkodik, időskorú édesanyjával van, így nem nagyon szokott eljárni sehová. Elmondta még továbbá, hogy a panaszossoha senkinek nem szokott ajtót nyitni, még a postásnak sem.

Ezt követően ismételten megjelentek a panaszos ajtaja előtt, ahol ismételten többször csengettek, kopogtak, de most már a „Nyissa ki, rendőrség” szavak előre bocsátásával de ennek ellenére sem nyitott ajtót számunkra senki. A lakásból mozgást nem hallottak, de az a szoba ablakán benézve jól látszott, hogy egy idős hölgy alszik az ágyon. A panaszos és édesanyja betegségére való tekintettel, továbbá mivel nem volt egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos otthon tartózkodik-e, a továbbiakban nem próbálkoztak bejutni a lakásba majd távoztak.

A lakáshoz vezető folyosón szembe jött velük R. F. és R. F.-né, akik tájékoztatták a rendőröket, hogy a JOBBIK hatvani képviselőinek tagjai és azért érkeztek ide, mivel a panaszos felhívta őket telefonon, hogy valaki van a lakása előtt, kopog, de ő nem mer kimenni, ezért menjenek oda és segítsenek rajta. Ezután a továbbiakban érdeklődtek, hogy mi a célja a rendőri intézkedésnek melynek során közöltük velünk, hogy a rendőri intézkedés okáról részükre felvilágosítást nem adhatunk.

Ezt követően R.-né telefonon felhívta a panaszost, hogy nem kell félnie, mivel a Rendőrség van itt, nyisson ajtót ne akadályozza a rendőri intézkedést. A telefonbeszélgetés után a panaszos ajtót nyitott e, majd ezt követően őt személyazonosságának igazolására szólították fel a rendőrök, melynek eleget tett. A panaszos adatait az ügyeletén keresztül leellenőrizték. Ezt követően a panaszost 8 óra 30 perckor elfogta a r. ftörm., majd közölte, hogy a "Törvény nevében a foglyom", mivel a Kerületi Rendőrkapitánysága elfogató parancsot bocsátott ki ellene. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, mivel a panaszos együttműködő volt, továbbá előállító helyiségben sem helyezték el.

A panaszos az intézkedés során közölte velük, hogy idős édesanyja egyedül van otthon, nem szeretné egyedül hagyni, ezért a H város RK szolgálat irányító parancsnokán keresztül egyeztettek a H városi Családsegítő Szolgálattal, akik tájékoztatták, hogy amennyiben szükséges egy fő ápolót tudnak biztosítani, aki a panaszos édesanyjának felügyeletét ellátja. A panaszos közölte velünk, hogy nem szükséges az ápoló, elég ha kb. 12 óra körüli időben haza megy édesanyjához és ad neki enni és inni valót. Elmondta még továbbá, hogy amennyiben az

orvosszakértői vizsgálatot követően nem engedik haza őt akkor majd ő telefonon értesíti valamelyik ismerősét, hogy gondoskodjanak édesanyjáról.

A H város RK-n telefonon felvették a kapcsolatot a körözés irányítóval a kerületi Rendőrkapitánysággal, akik azt a tájékoztatást adták, hogy két járőrük fog a panaszosért menni, és a továbbiakban ők fogják végrehajtani a vizsgálatra kísérést.

A szükséges iratok elkészítését követően kb. 11 óra 50 perckor a panaszost a 20/2011 BM rendelet 1 §.(2) bekezdése alapján a H város, K. tér *. szám alatti orvosi rendelőbe szállították orvosi vizsgálata céljából, mely vizsgálatról készült igazolás a személyes szabadságot korlátozó intézkedésről szóló jelentéshez lett mellékelve. Ezt követően, a panaszossal megjelentünk a lakcímén, ahol a kíséretünkben édesanyját a szükséges dolgokkal ellátta. A panaszos az édesanyja ellátása során kb. 5 percet töltött a lakásban rendőri felügyelet mellett.

Miután a panaszos az édesanyját ellátta, visszaszállították a H város RK-ra. Az orvosi vizsgálat és a panaszos édesanyja ellátásának ténye miatt a személyes szabadságot korlátozó intézkedésről szóló jelentés adminisztratív okok miatt nem került módosításra az csak szóban került jelentésre a MRFK TIK ügyeletesének, illetve a H város Rk szolgálat irányító parancsnokának.

Fentieket követően 12 óra 30 perckor a panaszost panasz- és sérülésmentesen átadták a kerületi Rendőrkapitányság járőrének.

2) H. I. Z. r. zls. 2014. április 14-én kelt jelentésében a r. ftörm-mel azonos módon adta elő a történetet. Annyival egészítette ki, hogy a kerületi Rendőrkapitányság járőre a részére meghatározottak szerint kézbilincs, derékszíj és vezetősíj alkalmazásával kísérte a panaszost a kijelölt helyre.

3) Az elfogás végrehajtásáról készült jelentés további releváns információt nem tartalmaz, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekint.

4) A H.I. Z. r. zls. és a K.L. r., ftörm. 2014. április 28-án kelt jelentésükben a korábbi jelentéseikkel egyező módon adták elő a történetet, mivel jelentés további releváns információt nem tartalmaz, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekint.

5) Az előállításról készült igazolás szerint a panaszos előállítása 2014. március 6-án 8 óra 30 perctől 12 óra 45 percig tartott a Hatvani Rendőrkapitányságon.

6) A KIR adatlap szerint a panaszos szakértői vizsgálatának szükségessége miatt többször idézték a panaszost, az idézéseknek nem tett eleget. Elővezetése sem vezetett eredményre, ezért körözését rendelték el. A körözés elrendelő kérte az elfogását és a haladéktalan értesítését, hivatali időn túli elfogás esetén pedig a panaszos őrizetbevételét.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv., Szolgálati Szabályzat és egyéb joganyag rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A panaszos többek között az kifogásolta, hogy a rendőrök rabosították, és hogy ennek során megszorították a kezét.

A Testület hatáskörét az Rtv. 92. § (1) bekezdése rendezi. Eszerint akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

Ennek megfelelően a Testületnek tehát

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség, etc.),

- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés, etc.)

- kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás, etc.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11.§ (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11.§-án keresztül vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő, egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik

A fentiek alapján a Testület csupán azon intézkedéseket vizsgálta éremben, amelyre a más jogág szabályozása szerint nincs jogorvoslat.

A bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény (továbbiakban: Rabs.tv.) az alábbiak szerint kötelezővé teszi a gyanúsítás közlése után a büntetőeljárás gyanúsítottainak és bizonyos azonosító jegyeiknek (fénykép, tenyér- és ujjlenyomat) nyilvántartásba vételét, amit mindenki köteles tūrni, jogorvoslatnak azzal szemben nincs helye.

A Rabs.tv. 6. § (1) bekezdése szerint a személyazonosító adatok és fényképek nyilvántartásában az érintett arcképmását nyilván kell tartani, ha a) bűncselekmény

elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás alá vonták, vagy *b)* a bíróság vele szemben bűnösséget megállapító jogerős ítéletet hozott.

A jogszabály 44. § (1) bekezdése szerint a büntetőeljárás alá vont személyek ujj- és tenyérynematainak nyilvántartásában annak a büntetőeljárás alá vont személynek az ujj- és tenyérynematait kell nyilvántartani, akit

a) ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztés büntetéssel fenyegetett szándékos bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja vagy

b) öt évet el nem érő szabadságvesztés büntetéssel fenyegetett szándékos, testi sértés (Btk. 170. §), segítségnyújtás elmulasztása (Btk. 172. §), személyi szabadság megsértése (Btk. 175. §), emberkereskedelem (Btk. 175/B. §), magánlaksértés (Btk. 176. §), közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény (Btk. 184. §), vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése (Btk. 185. §), közúti veszélyeztetés (Btk. 186. §), cserbenhagyás (Btk. 190. §), megrontás (Btk. 201. §), tiltott pornográf felvétellel visszaélés (Btk. 204. §), üzletszerű kéjteljesítés elősegítése (Btk. 205. §), kitarottság (Btk. 206. §), kerítés (Btk. 207. §), beutazási és tartózkodási tilalom megsértése (Btk. 214. §), embercsempészet (Btk. 218. §), hivatali visszaélés (Btk. 225. §), bántalmazás hivatalos eljárásban (Btk. 226. §), hivatalos személy elleni erőszak (Btk. 229. §), közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (Btk. 230. §), hamis vád (Btk. 233. §), bűnpártolás (Btk. 244. §), vesztegetés (Btk. 250. §), befolyással üzérkedés (Btk. 256. §), közveszélyokozás (Btk. 259. §), terrorcselekmény (Btk. 261. §), visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (Btk. 263/A. §), közveszéllyel fenyegetés (Btk. 270/A. §), garázdaság (Btk. 271. §), rendbontás (Btk. 271/A. §), közokirat-hamisítás (Btk. 274. §), magánokirat-hamisítás (Btk. 276. §), egyedi azonosító jel meghamisítása (Btk. 277/A. §), visszaélés kábítószerrel (Btk. 282-282/C. §), számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény (Btk. 300/C. §), pénzhamisítás (Btk. 304. §), költségvetési csalás (Btk. 310. §), a 2011. december 31-ig hatályban volt adócsalás és csempészet, készpénz-helyettesítő fizetőeszközzel visszaélés (Btk. 313/B. §), lopás (Btk. 316. §), sikkasztás (Btk. 317. §), csalás (Btk. 318. §), rongálás (Btk. 324. §), jármű önkényes elvétele (Btk. 327. §) bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás alá vontak.

A rögzítés módját pedig a Rabs. tv. 92.-93 §-a rendezi, eszerint a büntetőeljárás alá vont személy arcképmásának rögzítéséről a 6. § (3) bekezdése szerinti nyomozó hatóság vagy ügyészség a megalapozott gyanú közlését követően haladéktalanul gondoskodik. A nyilvántartott személy köteles alávetni magát az arcképmás rögzítésének, ellenszegülése esetén vele szemben testi kényszer alkalmazható. A büntetőeljárás alá vont személyek ujj- és tenyérynematainak nyilvántartásába e törvény alapján felvételre kerülő ujj- és tenyérynemata levételéről a 46. § szerinti nyomozó hatóság vagy ügyészség a megalapozott gyanú közlését követően haladéktalanul gondoskodik.

A fentebb részletezett hatásköri szabályok miatt a büntetőeljárás keretében fogantatott eljárás cselekményeket érintő kifogások kapcsán, hacsak nem érinti az eljárás cselekmény végrehajtásának módjában az Rtv. rendelkezéseit, a Testületnek nincs jogosultsága vizsgálatot folytatni. Mindezek alapján a Testület nem tudta vizsgálni a panaszosnak azon kifogásait, amelyek a rabosításra vonatkoztak.

A fentiek alapján tehát a Testület megállapította, hogy a konkrét ügyben hatáskör hiányában nem vizsgálhatja a panaszos rabosításának körülményeit.

Ugyanakkor a Testület vizsgálta az előállítás jogszerűségét, és a rendőrök által alkalmazott hangnemet, illetve a vízre vonatkozó kifogást.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak az Alaptörvényben a IV. cikkben foglalt személyi szabadsághoz való jogát, a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, és a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát az alábbiak szerint.

2) A Testület ezt követően azt értékelte, hogy a megkezdett intézkedés során jogszerűen került-e sor a panaszos elfogására.

a) Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az előállítás okait. A rendőrség ezen okok közül a panaszos előállításának indokaként és jogalapjaként az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg. E szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki.

A panaszbeadványból és a rendőrségi iratokból – amelyek azonos módon számoltak be a sérelmezett intézkedésről – az alábbiak állapíthatók meg.

A rendőri jelentés szerint a szolgálat kezdetekor a rendőrök a nyilvántartásban kutatást végeztek, amely során megállapítást nyert, hogy a kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya országos körözését rendelte el a panaszosnak. A körözésben intézkedésként elfogást rendeltek el, mivel a körözött személy elmeorvosi szakértői vizsgálata vált szükségessé. Ezek után a panaszos adatait leellenőrizte a r. ftórm. a Robotzsaru Neo rendszerben, melyből megállapítást nyert, hogy 2014. január 23-án nevezett személyt a kerületi Kapitányság határozata alapján a Rendőrkapitányság járőrei megkísérelték elővezetni, de az elővezetés nem járt sikerrel mivel a panaszos többszöri kopogásra, csengetésre sem nyitott ajtót. A kikerülő rendőrök előállították a panaszost, majd értesítették a körözés elrendelőjét.

A Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőrök jogszerűen jártak el, amikor a körözési információs rendszer adatai birtokában, és az ügyeletes vezető utasítása alapján a panaszos előállítása mellett döntöttek, mivel az elfogatóparancs léte kötelező előállítási ok.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy az intézkedő rendőrök jogszerűen korlátozták a panaszos személyes szabadsághoz való jogát.

b) Az előállítás időtartama kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az

Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendőri jelentések és az előállításról szóló igazolás rögzíti, hogy a panaszossal szembeni intézkedés 9 órakor kezdődött és 10 óra 50 percig tartott. Ezen idő alatt a panaszost beszállították a kapitányságra, kitöltötték a szükséges nyilatkozatokat, illetve a közigazgatási eljárásban meghallgatták. Majd a panaszos beleegyezésével megismételték a rabosítását, ezt követően szabadították, majd beszállították a kórházba.

A Testület az időtartam értékelésekor az alábbi szempontokra volt figyelemmel. Az előállítás, mint szabadságkorlátozó intézkedés mindig célhoz kötött, ebből adódóan csak addig tarthat, amíg a célja megvalósul. Amennyiben a jelen esetben elfogadjuk azt a rendőri álláspontot, hogy az előállítás célja az volt, hogy a panaszost meghallgassák a közigazgatási eljárásban, illetve hogy mielőbb kórházba jutassák, akkor az intézkedés csak addig tarthatott, amíg ez a cél megvalósult. A rendőri iratokból kitűnik, hogy a panaszossal szemben az intézkedés 1 óra 50 percig tartott, amely idő alatt számos eljárási cselekményt foganatosított a rendőrkapitányság. A Testület álláspontja szerint az előállítás alatt voltak ugyan kisebb „üresjáratok”, azonban az ezzel járó késedelem, nem érte el azt a fokot, ami alapjog sérelmet okozott volna a panaszosi oldalon.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos előállításának időtartama nem volt aránytalan, ezért nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

3) A panaszos sérelmezte a rendőrök hangnemét is, sérelmezte, hogy a rendőrök kinevették.

A Testület a panasz ezen része kapcsán emlékeztet az Rtv. fentebb hivatkozott 2. §-ára. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, 2007. július 4-én Budapesten kelt közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrrre vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[t]udatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg a tv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan

azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.” Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában ezzel a megközelítéssel egyetértett, és azt is kimondta, hogy még az intézkedés alá vontak „provokatív, durva, sértő magatartása sem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A rendőri részletesen leírja az intézkedés során leírja a panaszossal folytatott beszélgetést. A rendőrök tagadták, hogy az intézkedés során bármelyikük is tiszteletlenül vagy udvariatlanul viselkedett volna a panaszossal. Állításuk szerint nem nevelték ki a panaszost.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel a rendőrök által alkalmazott hangnem tekintetében.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

4) A panaszos sérelmezte, hogy amikor az előállítás során vizet kért, csak fél óra múlva kapott.

Az Rtv. 2. §-a szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” A 18. § (2) bekezdése szerint a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról.

A rendőri előadások szerint a panaszos nem jelezte, hogy rosszul lenne, rosszul érezte magát, látta rajta, amikor vizet kért, azonnal kapott egy pohárral, mivel a „rabosítás” során a kérés elhangzásakor a mosdókagyló előtt állt.

A konkrét esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudta megállapítani a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelmét.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a kísérése során bilincset alkalmaztak vele szemben a kerületi Rendőrkapitányság rendőrei.

A fogvatartottak biztonságos kísérése végrehajtásáról szóló Intézkedés szerint a kíséresi feladat végrehajtása során a fogvatartottat - amennyiben az Rtv.-ben és a Szolgálati Szabályzatban foglalt feltételek fennállnak - meg lehet bilincselni. A fogvatartott várható magatartására tekintettel keze előre vagy hátra is bilincselhető szükség esetén lábbilincs is alkalmazható.

Az Rtv. 48. § A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratokból kitűnik, hogy a panaszos elmeszakértői vizsgálata vált szükségessé az eljárásban, azonban a panaszos az idézéseknek nem tett eleget, illetve az elővezetése is sikertelen volt, ezért körözését rendelték el.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a panaszos a büntetőeljárás során többször kivonta magát az eljárási cselekmények alól, így a Testület álláspontja szerint nem volt alaptalan a rendőrség azon feltevése, hogy ezt a jelen kísérés során is megpróbálná.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga a bilincs alkalmazása miatt.

IV.

A panaszos előállítása jogszerű volt és megfelelt az arányosság követelményének is. A Testület az ellentmondó előadások miatt nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelmét nem tudta megállapítani sem a hangnemre, sem a vízfogyasztással kapcsolatos panasz kapcsán. A kísérés során alkalmazott bilincs miatt nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2015. február 26.

Dr. Lukács Tamás sk.
elnök

Dr. Kozma Ákos sk.
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra sk.
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos sk.
testületi tag

Dr. Cservák Csaba sk.
testületi tag